

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 22C/55/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1416202361
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Matayová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2018:1416202361.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Matayovou v právnej veci žalobcu: G. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXXX/XX, 841 05 Bratislava, zastúpený: JUDr. Miroslav Vincenec, advokát, Trenčianska 56/D, 821 09 Bratislava, proti žalovanej: M. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXXX/XX, 841 05 Bratislava, o zaplatenie 1.900,98 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.810,98 Eur od 30.04.2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd vo zvyšnej časti žalobu z a m i e t a.

Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 87,89%.

O výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 09.03.2016, doručenou tunajšiemu súdu dňa 17.03.2016, domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 1.900,98 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 1.900,98 Eur od 16.11.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca ako synovec poručiteľa pána F. G. O., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, uhradil všetky náklady spojené s pohrebom poručiteľa vo výške 1.900,98 Eur. Tieto náklady pozostávajú z nákladov pohrebnej služby E. vo výške 136,20 Eur, nákladov pohrebnej služby G. vo výške 1.651,78 Eur a nákladov na vykopanie hrobu - zemné výkopové práce C. G. vo výške 113,- Eur. Na základe závetu poručiteľa spísaného dňa 20.02.2012 je jedinou závetnou dedičkou, ako aj zákonnou dedičkou po poručiteľovi, jeho dcéra M. Z.. Táto skutočnosť bola zistená v dedičskom konaní a potvrdená zápisnicou z dedičského konania sp. zn. 60D 89/2012, Dnot 54/2012 spísanou dňa 11.05.2015 JUDr. Miriam Szabovou, notárkou. Keďže žalovaná ako jediná dedička v dedičskom konaní po poučení podľa § 463 až 467, 469 a 484 Občianskeho zákonníka vyhlásila, že dedičstvo neodmieta, má zákonnú povinnosť znášať náklady spojené s pohrebom poručiteľa zodpovedajúce výške ceny jej nadobudnutého dedičstva. Žalovaná však odmietla žalobcovi uhradiť náklady spojené s pohrebom poručiteľa, ktoré žalobca preukázateľne vynaložil. Právny zástupca žalobcu zaslal žalovanej dňa 06.11.2015 výzvu na zaplatenie dlžnej sumy najneskôr do 15.11.2015, ktorá tiež obsahovala návrh na započítanie vzájomných nárokov v súvislosti s kúpou podielu na nehnuteľnosti, ktorú žalovaná zdedila po poručiteľovi, a to podiel na nehnuteľnosti v rodinnom dome v E. a pozemkoch vo výške X/X k celku. Žalovaná na výzvu síce reagovala, ale táto komunikácia nevedla k dohode ani k uhradeniu dlhu.

2. Súd doručil žalovanej žalobu s prílohami a výzvou na vyjadrenie sa k podanej žalobe dňa 28.04.2016. Žalovaná vo svojom vyjadrení uviedla, že nesúhlasí so žalobou. Poručiteľ poveril pohrebom žalobcu.

Žalobca sa v dedičskom konaní sp. zn. 60D 89/2012 nepreukázal dokladmi o zaplatení pohrebu a tieto sa nenachádzajú ani v súdnom spise. Preukázal sa iba objednávkami. Objednať ešte neznamená zaplatiť. Po takmer štyroch rokoch od smrti poručiteľa sa žalobca objavil s kópiami príjmových pokladničných dokladov pohrebu, preto si uplatňuje námietku premlčania. Žalobca mal záujem už počas dedičského konania zameniť pohrebné trovy za jej podiel na dome. Je to pre neho zámerom a snaha získať chýbajúcu osminu za nízku cenu. Vzhľadom k tomu, že dovtedy nemala právny vzťah k poručiteľovi a nikdy predtým tento dom nevidela, nemohla posúdiť jeho všeobecnú hodnotu. Bola použitá všeobecná hodnota, ktorú si určil žalobca sám, bez znaleckého posudku. Žalobca jej neumožnil prístup do tejto nehnuteľnosti ani pre potreby znaleckého dokazovania. Súhlasí so vzájomným vysporiadaním podielového spoluvlastníctva, ale nie za podmienok, aké si určuje žalobca.

3. V predmetnej veci súd rozhodol rozsudkom zo dňa 23.01.2017, č.k. 22C 55/2016-82, ktorým zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 1.810,98 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 1.810,98 Eur od 16.11.2015 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 90,54%.

4. Krajský súd v Bratislave na podklade odvolania podaného žalovanou rozsudkom zo dňa 04.07.2018, č.k. 4Co 8/2018-190, potvrdil napadnutý rozsudok v časti o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 1.810,98 Eur. Následne krajský súd zrušil napadnutý rozsudok v časti uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 1.810,98 Eur od 16.11.2015 do zaplatenia a v časti trov konania, keď dospel k záveru, že v uvedenej časti bol napadnutý rozsudok nedostatočne odôvodnený, ktorá skutočnosť spôsobila jeho nepreskúmateľnosť.

5. Predmetom konania po zrušení veci z Krajského súdu v Bratislave ostal nárok žalobcu na zaplatenie úrokov z omeškania a nárok na náhradu trov konania.

6. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie na termín 07.11.2018, na ktorý riadne a včas predvolal právneho zástupcu žalobcu a žalovanú. Žalovaná sa na pojednávanie nedostavila, doručenie predvolania mala vykázané dňa 01.10.2018, svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnila, nepožiadala o odročenie pojednávania. Súd preto v zmysle § 180 CSP vec prejednal v neprítomnosti žalovanej.

7. Právny zástupca žalobcu vo vzťahu k uplatneným úrokom z omeškania uviedol, že zotrúva na tom nároku, pokiaľ ide o úroky z omeškania tak, ako boli uplatnené v žalobe. Odôvodnil to ustanovením § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 563 Občianskeho zákonníka. Vychádzal z toho, že právoplatným rozhodnutím o dedičstve bolo jednoznačné kto je dedič, a teda kto aj zodpovedá za tieto primerané náklady spojené s pohrebom, teda kto ich znáša. Vychádzal z toho, že už prvým dňom po nadobudnutí právoplatnosti bolo možné uplatniť úroky z omeškania, žalobca však uplatnil úroky z omeškania až prvým dňom nasledujúcim po uplynutí dodatočnej lehoty 10 dní od výzvy na úhradu. Čiže bolo zámerom žalobcu preukázať náklady spojené s pohrebom, uviesť jasne tieto skutočnosti žalovanej a až následne pristúpiť k riešeniu veci súdnou cestou, vrátane úrokov z omeškania. Z toho dôvodu si žalobca uplatnil úroky z omeškania od 16.11.2015.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to: zápisnicou zo dňa 11.05.2015, sp. zn. 60D 89/2012, Dnot 54/2012, faktúrou zo dňa 22.05.2012 spolu s príjmovým pokladničným dokladom, faktúrou zo dňa 24.05.2012 spolu s príjmovým pokladničným dokladom, objednávkou služieb spoločnosti E., faktúrou zo dňa 09.05.2014, výzvou zo dňa 06.11.2015, odpoveďou na výzvu zo dňa 13.11.2015, oznámením o úmrtí zo dňa 24.05.2012, emailovou komunikáciou na č.l. 34-50 spisu, Osvedčením o dedičstve zo dňa 11.05.2012, sp. zn. 60D 89/2012, právoplatným 27.05.2015, kópiu dokladu zo dňa 26.05.2012, potvrdením z pohrebnej služby G. s.r.o., ponukou pohrebnej služby D. z Bratislavských novín, čestným prehlásením D. Q. zo dňa 15.11.2016, kópiou z knihy „Facultas Theologica ss. Cyrilli et Methodii Bratislaviae 1936-1986“, kópiu poslednej vôle poručiteľa.

9. Z predložených listinných dôkazov súd zistil, že žalobca listom zo dňa 06.11.2015 vyzval žalovanú na zaplatenie sumy 2.436,98 Eur titulom nákladov za pohreb, a to do 15.11.2015. Zároveň žalobca predložil žalovanej návrh na odkúpenie podielu na nehnuteľnosti - rodinnom dome v E. a pozemkoch, ktorý je vo výške 1/8 a ktorý mal predstavovať sumu 2.500,- Eur. V prípade, ak by sa spísala kúpna zmluva,

došlo by k započítaniu vzájomných nárokov a žalobca by žalovanej doplatil ešte sumu 63,02 Eur, pričom žiadne ďalšie náklady by si už voči žalovanej neuplatňoval.

10. Listom zo dňa 13.11.2015 žalovaná súhlasila s návrhom vzájomného vyporiadania, ale spochybnila číselné hodnoty uvádzané žalobcom. Poukazovala na to, že v zápisnici z dedičského konania sa uvádza, že žalobca uhradil pohrebné náklady 3.909,18 Eur, tento údaj sa však nezohoduje so sumou 3.772,98 Eur uvádzanou v liste zo dňa 06.11.2015. Zároveň žalovaná spochybňovala cenu podielu na rodinnom dome v E. a pozemkoch v hodnote 2.500,- Eur.

11. Následne medzi stranami sporu, resp. právnym zástupcom žalobcu a žalovanou prebiehala e-mailové komunikácia (č.l. 36-50) kde právny zástupca v liste zo dňa 16.11.2015 vysvetľoval žalovanej vyčíslenie jednotlivých nákladov pohrebu ako aj hodnotu podielu na nehnuteľnostiach, v liste zo dňa 23.11.2015 vyzýval žalovanú na predloženie návrhu riešenia a následne v liste zo dňa 26.11.2015 vyzval žalovanú na odpoveď v lehote do 30.11.2015 s tým, že ak sa žalovaná v uvedenej lehote nevyjadrí, obráti sa so svojim nárokom na súd. Žalovaná e-mailom zo dňa 30.11.2015 vyzvala právneho zástupcu žalobcu, nech preukáže, že je zástupcom žalobcu a následne v liste zo dňa 04.12.2015 navrhla riešenie, na základe ktorého by žalobcovi odpredala 1/8 zdedených nehnuteľností v sume 8.000,- Eur. Pokiaľ išlo o náklady pohrebu, žalovaná namietala, že žalobca sa v dedičskom konaní nepreukázal dokladom o zaplatení. Právny zástupca žalobcu v liste zo dňa 04.12.2015 uviedol, že nárok žalovanej je nereálny a navrhol nové riešenie na základe ktorého by v prípade prevodu podielu žalovanej na nehnuteľnostiach v E. žalobca doplatil žalovanej ešte sumu 1.000,- Eur. Zároveň v uvedenom e-maile zaslal aj doklady preukazujúce uhradenie pohrebu žalobcom. Keďže žalovaná v liste zo dňa 30.12.2015 opätovne namietala, že žalobca sa v dedičskom konaní preukázal len faktúrami a objednávkami, pričom nepredložil doklad o ich uhradení, právny zástupca žalobcu v reakcii na uvedený e-mail žalovanej uviedol, že diskusia medzi nimi skončila a už budú komunikovať len prostredníctvom súdu.

12. Následne dňa 17.03.2016 podal právny zástupca v mene žalobcu na súd žalobu, ktorá tvorí predmet tohto konania a ktorou si žalobca uplatnil voči žalovanej sumu 1.900,98 Eur titulom nákladov na pohreb poručiteľa vrátane úrokov z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 1.900,98 Eur od 16.11.2015 do zaplatenia. Uvedenú žalobu súd doručil žalovanej dňa 28.04.2016.

13. Podľa § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiťelove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťelovou smrťou.

14. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

15. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

16. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

17. Podľa § 3 nariadenia č. 87/1995 Z. z. (v znení účinnom ku dňu omeškania) výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

18. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca sa postaral ako jeden z najbližších príbuzných, na základe žiadosti poručiteľa, o pohreb poručiteľa, pričom náklady pohrebu poručiteľa predstavovali spolu sumu 1.900,98 Eur, ktoré si v tomto konaní uplatnil. Súd rozsudkom zo dňa zo dňa 23.01.2017, č.k. 22C 55/2016-82, zaviazal žalovanú ako dedičku po poručiťelovi na zaplatenie sumy 1.810,98 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 1.810,98 Eur od 16.11.2015

do zaplattenia. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol. Krajský súd v Bratislave potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 1.810,98 Eur a zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa úrokov z omeškania. Je teda zrejmé, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1.800,98 Eur titulom nákladov na pohreb poručiťľa, pričom v ďalšom konaní sa súd zaoberal len nárokom žalobcu na uplatnené úroky z omeškania.

19. Pre zistenie okamihu, kedy sa žalovaná mohla dostať prvýkrát do omeškania súd vychádzal z ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak čas splnenia peňažného dlhu nie je dohodnutý, dlžník je povinný splniť prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že prvýkrát žalobca vyzval žalovanú na zaplattenie nákladov na pohreb poručiťľa listom zo dňa 06.11.2015, a to v lehote do 15.11.2015. Je pravdou, že žalovaná v tejto lehote náklady pohrebu žalobcovi neuhradila, avšak v tomto smere súd poukazuje na obsah e-mailovej komunikácie na č.l. 36-50 súdneho spisu, z ktorej vyplýva, že medzi právnym zástupcom žalobcu a žalovanou prebiehala komunikácia s cieľom vysporiadať vzájomné vzťahy. Nakoľko však žalovaná stále rozporovala nárok uplatnený žalobcom na zaplattenie nákladov pohrebu poručiťľa z dôvodu, že sa žalobca nepreukázal dokladmi o zaplattení, ale iba objednávkami a faktúrami, právny zástupca žalobcu ukončil komunikáciu so žalovanou a následne dňa 17.03.2016 podal na tunajší súd žalobu.

20. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že žalovaná sa do omeškania so zaplattením dlhu voči žalobcovi dostala až dňom 30.04.2016, keďže žaloba (ktorou ju žalobca požiadal o zaplattenie pohrebných nákladov) jej bola zo strany súdu doručená dňa 28.04.2016, pričom v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka bola povinná svoj dlh voči žalobcovi splniť prvého dňa po tom, čo o plnenie požiadal, t.j. žalovaná bola povinná uhradiť peňažný dlh žalobcovi v deň nasledujúci po doručení žaloby (29.04.2016), čo však žalovaná neurobila. Preto sa do omeškania dostala dňom nasledujúcim po tom, ako bola povinná uhradiť žalobcovi dlžnú sumu, t.j. 30.04.2016.

21. Nakoľko sa žalovaná dostala s plnením peňažného dlhu do omeškania, súd ju zaviazal v zmysle citovaného ustanovenia zákona aj k zaplatteniu úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.800,98 Eur od 30.04.2016 do zaplattenia. Priznaná výška úrokov z omeškania je v súlade s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. - k uplatnenému dňu omeškania bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 0,00% + 5 percentuálnych bodov. Súd nemohol vyhovieť nároku žalobcu na zaplattenie úroku z omeškania vo výške 5,05% z dlžnej sumy, nakoľko k súdom ustálenému dňu omeškania žalovanej výška základnej úrokovej sadzba Európskej centrálnej banky bola vo výške 0,00% a nie 0,05%.

22. Súd preto žalobu vo zvyšnej časti uplatnených úrokov z omeškania, t. j. vo výške presahujúcej 5% ročne ako aj úrokov z omeškania uplatnených žalobcom za obdobie od 16.11.2015 do 29.04.2016, zamietol.

23. Súd sa nestotožnil s tvrdením právneho zástupcu žalobcu, že právoplatným rozhodnutím o dedičstve bolo jednoznačné kto je dedič, a teda kto aj zodpovedá za primerané náklady spojené s pohrebom, a teda už prvým dňom po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o dedičstve bolo možné uplatniť úroky z omeškania. V tomto smere súd poukazuje na ustanovenie § 563 Občianskeho zákonníka. Je pravdou, že žalobca sa po právoplatnosti rozhodnutia o dedičskom konaní dozvedel kto je dedičom poručiťľa, a teda kto zodpovedá za uhradenie nákladov spojených s pohrebom, v dôsledku čoho si tento dlh voči žalovanej dedičke bol povinný uplatniť. V danom prípade medzi stranami sporu nebol dohodnutý čas splnenia peňažného dlhu, tento nevyplýval ani z právneho predpisu alebo rozhodnutia, a teda žalovaná bola povinná splniť žalobcovi až prvým dňom po tom, čo ju na splnenie dlhu vyzval. Až nesplníť tejto povinnosti zo strany žalovanej došlo k omeškaniu žalovanej tak, ako to bolo vyššie uvedené v odôvodnení rozsudku.

24. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov právo. Žalobca žiadal uložiť povinnosť žalovanej zaplatiť mu sumu 1.900,98 Eur spolu s príslušenstvom, ktoré ku dňu vyhlásenia rozsudku predstavovalo sumu 272,36 Eur (t.j. spolu 2.173,34 Eur). Súd priznal žalobcovi sumu 1.810,98 Eur s príslušenstvom, ktoré ku dňu vyhlásenia rozsudku predstavovalo sumu 230,77 Eur (t.j. spolu 2.041,75 Eur). Úspech žalobcu v pomere k žalovanej pohľadávke teda činí 93,95 % (2.041,75 Eur z 2.173,34 Eur). Úspech žalovanej v pomere k žalovanej pohľadávke potom činí 6,05 % (131,59 Eur z 2.041,75 Eur).

Eur). Odrátaním úspechu žalovanej od úspechu žalobcu vyjde čistý úspech žalobcu v pomere 87,89 %. Súd preto priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 87,89%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie.